

ART·EX

#KULTÚRNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

OBSAH

MARIA BARTUSZOVÁ V TATE MODERN

3 MARIA BARTUSZOVÁ V TATE MODERN 6 AŠOT HAAS 9 LVOV 150 10
 REZIDENCIE UMELCOV V ZAHRANIČÍ 14 DEBRIS COMPANY 16 TRADÍCIA V
 DIZAJNE - SÚČASNÝ ODEV SO VŠITOU TRADÍCIOU 17 DIZAJN BEZ HRANÍC
 2022 18 JÁN ZORIČÁK 19 MICHALA BABČANOVÁ - VIENNA FASHION
 WEEK 2022 20 LUCIA TALLOVÁ NA BIENNALE DE LYON 20 PAVOL TRUBEN
 NA NUIT BLANCHE V PARÍŽI 21 KEREKES - CENZORKA V PARÍŽI 22 CTIBOR
 BACHRATÝ - DIVADLO SKRAT 23 40 ROKOV ŠTÚDIA L+S 24 FESTIVAL NEW
 GENERATIONS 2022 V RÍME 25 DŽEZ PERUGIA 26 HUDOBNÝ SVIATOK
 V BERLÍNSKOM DÓME 26 STREDOVEKÉ NÁSTENNÉ MAĽBY V DVANÁSTICH
 KOSTOLOCH NA GEMERI A MALOHONTE ZÍSKALI ZNAČKU EURÓPSKE
 DEDIČSTVO 28 VÝSTAVA KATARÍNY VAVROVEJ 28 LÚČNICA VO VARŠAVE
 29 VÝBER Z PROGRAMU NOVEMBER 2022 - JANUÁR 2023

„MYSLÍM NA VŠETKY STROMY NA SVETE, LIETAJÚCE VTÁKY, ICH HNIEZDA S VAJÍČKAMI, OPUSTENÉ HNIEZDA. A V TEJ CHVÍLI SA AJ JA STÁVAM STROMOM, VTÁKOM, VAJCOM V HNIEZDE I OPUSTENÝM HNIEZDOM.“ MARIA BARTUSZOVÁ, 1985-6.

V jednej z najvýznamnejších galérií na svete Tate Modern v Londýne predstavili v septembri 2022 prvú veľkú výstavu diel Marie Bartuszovej (1936 – 1996) vo Veľkej Británii. Slovenská umelkyňa definovala svet skulptúry podľa vlastných predstáv pomocou inovátnych metód odlievania sadry. Od dažďových kvapiek a vajčiek až po ľudské telo. Maria Bartuszová sa inšpirovala organickými formami a cyklami v prírodnom svete. Táto výstava sa prelína celou šírkou jej pozoruhodnej tridsaťročnej kariéry, odhaľuje plodný súbor hmatových, zmyselných a evokujúcich sôch, formovaných osobnými skúsenosťami umelkyne a hlbokou láskou k prírode.

Kurátorkou výstavy je Juliet Binghamová, kurátorka medzinárodného umenia galérie Tate Modern, odbornou konzultantkou výstavy je Gabriela Garlatyová, historička a kurátorka Archívu Marie Bartuszovej.

„Maria Bartuszová vytvorila sugestívne a dojemné diela. Jej jedinečné odliatky a abstraktné biele sadrové sochy si zachovávajú prítomnosť tela. Nesú v sebe stopy dotyku ruky umelkyne. Sú tvarované a formované gravitáciou alebo tečúcou vodou, ako aj dychom prostredníctvom radikálnej techniky odlievania s nafúknutými balónmi. Maria žila výnimočný život, neustále experimentovala a vytvárala nový sochársky jazyk. Sochárstvo chápala ako formu predstavivosti a ako stimul zrak aj hmatu. Maria si raz zapísala: „Môj dych je súčasťou vesmíru pulzujúceho“. Ekológia, prírodný svet a cykly života mali pre ňu veľký význam. Skúmala tému prepojenosti, osobných a rodinných vzťahov s prírodou, umením a kultúrou. Radosť z hmatového tvorenia, pozerania sa, jej skúmanie prírodných cyklov, ľudská zraniteľnosť a pomítnulosť a tiež náš vzťah so živým svetom sú trvalé témy, vďaka ktorým je jej práca dnes taká aktuálna,“ opisuje tvorbu Marie Bartuszovej kurátorka Juliet Binghamová.

Výstava vznikla spojením viac ako osemdesiatich jemných sadrových diel spolu s bronzovými odliatkami a hliníkovými reliéfmi. Hoci sa Maria Bartuszová narodila v Prahe, väčšinu svojej kariéry strávila v Košiciach, druhom najväčšom meste vtedajšieho Československa, neďaleko hraníc s Maďarskom a Ukrajinou. Počas studenej vojny bola uzavretá pred priamym kontaktom s európskymi a svetovými udalosťami. Pracovala v relatívnom ústraní a počas svojho života mala len málo príležitostí vystavovať. Napriek výzvam a ťažkostiam života v totalitnom systéme a v dobe, kedy nemali umelkyne veľa tvorivých príležitostí, vytvorila Maria Bartuszová dych berúce dielo pozostávajúce z 500 skulptúr, ktoré zostávajú dôkazom jej unikátnej vízie a vytrvalého experimentovania.

Tate Modern, ako aj mnohí zahraniční návštevníci, hlbšie spoznali diela Marie Bartuszovej prvýkrát na výstave documenta 12 v Kasseli v roku 2007. Významné prehliadky jej diel sa konali aj v rámci výstavy Promises of the Past v Centre Pompidou (2010) či v Múzeu moderného umenia vo Varšave (2009 a 2014). Na Slovensku mala retrospektívnu výstavu v Slovenskej národnej galérii (2005) či výstavu 60/90 z roku 1997, ktorá spájala slovenských umelcov rôznych generácií: Mariu Bartuszovú, Denisu Lehockú, Romana Ondáka, Júliusa Kollera a ďalších. V roku 2022 bola jej tvorba predstavená aj v rámci Bienále v Benátkach.

„Samostatnú výstavu umelkyne sme začali pripravovať v roku 2018. Mnohokrát sme navštívili Košice, diskutovali s pozostalými umelkyne a kurátorkou a historičkou umenia Gabrielou Garlatyovou, ktorej dlhoročné prípravy a výskum pre Mariin katalóg a výstavu nesmierne pomohli,“ dodáva Juliet Binghamová.

Skutočnosť, že výstava Marie Bartuszovej na jednej z najprestížnejších adries súčasného umenia potrvá do apríla 2023, svedčí o výnimočnom uznaní autorky na medzinárodnej scéne a ponúka šancu upriamiť svetovú pozornosť na umelcov z nášho regiónu.

Foto strana číslo 3: Maria Bartuszová vo svojom ateliéri, Košice, Slovensko 1987. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Foto zľava hore:
Egg, but not Columbus's 1987. Slovenská národná galéria.
Bez názvu 1985. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Bez názvu 1972-1974. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Bez názvu 1986. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Maria Bartuszová pohľad na inštaláciu v Tate Modern 2022. ©Tate, Joe Humphrys.
Bez názvu 1973. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Bez názvu (Kvapka) 1963-4. ©Archív Marie Bartuszovej, Košice.
Maria Bartuszová pohľad na inštaláciu v Tate Modern 2022. ©Tate, Joe Humphrys.
Maria Bartuszová pohľad na inštaláciu v Tate Modern 2022. ©Tate, Joe Humphrys.

[www](http://www.tatemo.com)

AŠOT HAAS

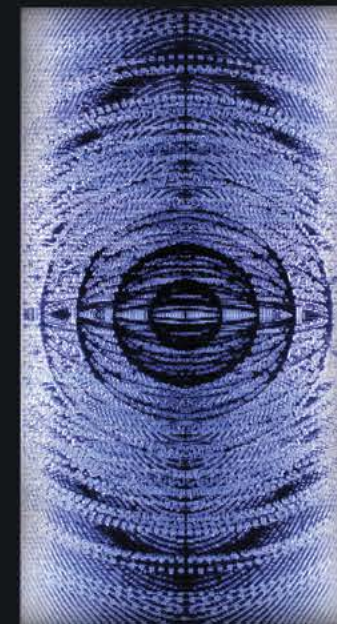
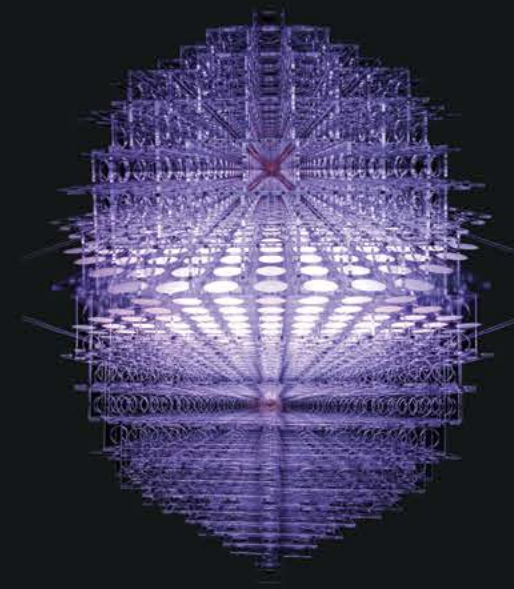
AŠOT HAAS JE V SÚČASNOSTI JEDNÝM Z NAJVÝRAZNEJŠÍCH A NAJÚSPEŠNEJŠÍCH MLADÝCH SLOVENSKÝCH UMELCOV. V JEHO TVORBE SA PRELÍNAJÚ PRVKY MAĽBY, GRAFIKY, SOCHÁRSTVA, KYBERNETICKÉHO A INTERAKTÍVNEHO UMENIA AŽ PO VIDEOART. KLÚČOVÝM PRE TVORBU AŠOTA HAASA JE PRÁCA S PRIESTOROM A JEHO PREMENAMI. VO SVOJICH DIELACH SPÁJA REALITU S VIRTUÁLNYM SVETOM PROSTREDNÍCTVOM NOVÝCH MATERIÁLOV A TECHNOLOGIÍ. SVOJE DIELA VYSTAVOVAL OKREM EURÓPY AJ V ÁZII A AMERIKE. JEHO DIELA SÚ SÚČASŤOU GALERIJNÝCH A SÚKROMNÝCH ZBIEROK NA SLOVENSKU AJ V ZAHRANIČÍ.

MOHLI BY ŠTE NÁM V KRÁTKOSTI PREDSTAVIŤ SVOJU TVORBU? ČOMU SA VENUJETE? AKO ŠTE SA K TEJTO FORME UMENIA DOSTALI? ČO VAS INŠPIRUJE?

Venujem sa viacerým odborom v rámci výtvarného umenia. Pracujem s maľbou, sochou, videom, svetelným objektom či kybernetikou. Mám rád, keď môžem pracovať priamo s konkrétnou situáciou alebo konkrétnym priestorom - site specific. Veľmi podstatná je pre mňa interaktivita, ktorá zapája diváka do konkrétnej mutácie diela. Moje hľadanie začalo ešte počas štúdia, snažil som si ako každý výtvarník nájsť vlastný rukopis. Hľadal som od počiatku, a to komunikáciou základných dvoch tvarov - kruhu a štvorca, respektíve gule a kocky. Inšpirujú ma poznatky či skúmania, ktoré sú okolo nás, ale my si ich neuvedomujeme. Napríklad samotná kružnica. Vieme ju zobraziť, ale nevieme prerátať, keďže π je nekonečné číslo. Podobne fungujú aj zlatý rez či Fibonacciho postupnosť. Som veľmi nedočkavý človek a preto som začal hľadať nové možnosti a spôsoby zobrazovania danej myšlienky. Pracujem s novými tech-

nológiami, ktoré sa používajú v priemysle či dizajne. Keď prichádzal prvý 3D print do našich končín, začal som testovať a mutovať dané technológie v rámci výtvarného umenia. Moja tvorba je založená na striktnej čistote. Snažím sa čo najviac eliminovať nepodstatný detail či chybu, ktorá nemá nič spoločné s daným dielom alebo samotnou myšlienkou. Technológie mi pomáhajú nielen minimalizovať samotný proces a rýchlosť realizácie, ale zároveň posúvajú rýchlosť rozvíjania samotného umeleckého rukopisu. Pracujem s lasermi, 3D skenovaním či vákuovým pokovovaním. Niekedy sa stane, že samotné kybernetické dielo sa stane nástrojom na realizáciu ďalších diel.

Foto vľavo hore: Portrét Ašota Haasa. ©Ašot Haas.
Foto vpravo hore: Svetelné RGB objekty. ©Ašot Haas.
Foto vpravo dole: Výstava Resonance of sound vo White & Weiss Contemporary Art Gallery. ©Ašot Haas

VAŠA TVORBA MÁ VEĽA SPOLOČNÉHO S DIGITÁLNYM SVETOM A NIE JE VÁM CUDZIE ANI NFT UMENIE ZAUJÍMAL BY MÁ VÁŠ NÁZOR NA TENTO TYP VIZUÁLNEJ TVORBY. MÁ PODĽA VÁS PERSPEKTÍVU?

Perspektívu má v živote viac-menej všetko, hneď ako niečomu odovzdáte kus času. Samotná práca s daným materiálom určuje perspektívu. Je to nový spôsob realizácie a prezentácie. Čím ďalej tým viac sme súčasťou digitálneho sveta, je to niečo, čo treba samozrejme ustrážiť v zdravom režime. Ja som človek zvedavý a preto som vytvoril zopár NFT diel. Nielen pre samotnú zvedavosť, ale hlavne som chcel posunúť latku vyššie. Vytvoril som sériu pozostávajúcu zo 6 400 diel mutovaných z jedného príbehu. Zakúpením diela sa stávate V.I.P. divákom, ktorý bude môcť v budúcnosti stiahnuť moje 3D dielo s certifikátom a vytlačiť si ho napríklad aj sám doma.

POVAŽUJETE SA ZA ÚSPEŠNÉHO NA POLI NFT UMENIA?

Nemyslím si, je to otázka na divákov, nič nie je tak úspešné, aby nemohlo byť ešte viac.

AKÉ MÁ NFT PODĽA VÁS VÝHODY A AKÉ NEVÝHODY?

NFT je nový smer, s ktorým ešte nemáme duševný vzťah tak ako s hmotnými dielami. Zatiaľ je to podľa mňa hra, ktorá musí ostať hlavne zdravá.

MÔŽE PODĽA VÁS UMENIE V TEJTO FORME PREBRAŤ ÚLOHU TYCH STARÝCH? V AKEJ MIERE?

Osobne si myslím, že určité úlohy doterajších diel neprevezme. Prevezme len odkaz, ktorý je vo svojej podstate živočísny a presný. My ľudia sa musíme vyvíjať, sami nevieme, či ideme správnym smerom. Hlavné je držať sa sebareflexie, morálky a hlavne humanity.

NEDÁVNO ŠTE ZÍSKALI OCENENIE V NEW YORKU ZA SÉRIU „RESONANCE OF LIGHT“. POVIETE NÁM O TOM NIEČO VIAC?

Bola to jazda, na ktorú sa tak ľahko nezabúda, spolupráca s ľuďmi, ktorí zmysľajú veľmi podobne a prepájanie sa s nimi je veľmi podstatné k rozvíjaniu zmyslových hodnôt na oboch stranách. Pred pár rokmi ma oslovil s ponukou na spoluprácu teraz už môj veľmi dobrý kamarát Pavol Kubošek. Zo začiatku som sa bránil, ale v konečnom dôsledku sme získali druhú cenu na ILDA Awards vo Frankfurte. Bolo to za prepojenia svetla, vizuálu a zvuku na celosvetovej prezentácii Pro Light and Sound. Vďaka tomuto úspechu sme sa rozhodli, že musíme nový smer priniesť aj slovenskému divákovi a tak sme zorganizovali výstavu v Bratislave na ploche cca 3 500 m². Bol to pre mňa neskutočný zážitok a dúfam, že aj pre divákov. Za výstavu sme nakoniec získali aj celosvetové uznanie na Creative Awards MUSE Experimentoval & Immersive / Exhibition Experience. Keď niečo robíte a veríte vo

svoj projekt a následne sa publikum pozitívne odvdáči, je pre mňa ako levitácia.

AKO JEDEN Z MÁLA SLOVENSKÝCH AUTOROV STE MEDZINÁRODNE ETABLOVANÝ UMELEC. JE V SÚČASNEJ DOBE ŤAŽKÉ PRESADIŤ SA? ČO HRA V TEJTO ROVNICI NAJVÄČŠIU ROLU, JE TO TALENT, MARKETING ČI NIEČO ÚPLNE INÉ? AKÝ MÁTE NÁZOR NA SÚČASNÝ „UMELECKÝ SVET“?

Podstatné je prestať si uvedomovať, že je tu tlak. Ten tlak si vytvárame sami v hlave. Áno, ročne skončí asi 40-tisíc ľudí školy, ktoré sa zaoberajú výučbou tvorby na základe citových hodnôt - divadlo, hudba, výtvarné umenie. Podstatné je uvedomiť si, že sme unikát, každý jeden z nás je tvorca a že sme tu vo veľmi veľkej službe pre spoločnosť. Je veľmi podstatné nevnímať len sám seba, ale najmä spoločnosť okolo seba. Vytvoriť si zlatú strednú cestu, medzi zaujatím a odovzdaním pocitu či myšlienky. Je to jedna z veľmi veľkých zodpovedností umeleca voči spoločnosti.

V POROVNANÍ S INÝMI KRAJINAMI, AKO VNÍMATE SLOVENSKO NA POLI ROZVOJA UMENIA A KULTÚRY?

Slovensko sa postupne zobúdzá. Ak sa rozprávame o tvorcach, tak je tu veľa nažhavených talentov, ktorých čaká svet. Je iba otázkou času, kedy odovzdajú svoju energiu smerom von. Držím palec, aby to robili zodpovedne.

ČO BY MOHLO PODĽA VÁS POMÔCŤ K ZLEPŠENIU PODMIENOK PRE SLOVENSKÝCH UMELCOV?

Týchto ciest je veľmi veľa, podstatné je uvedomiť si, že keď prestaneme potrebovať a vnímať veci, ktoré vznikajú na základe citových hodnôt, stanú sa z nás stroje. Je dôležité vnímať a hlavne rozoznávať tvorbu výtvarníkov.

PRÁVE PREBIEHA VAŠA REZIDENCIA NA SLOVENSKOM INŠTITÚTE V JERUZALEME, PRIPRAVILI STE ŠPECIFICKÝ PROJEKT? AKO BUDE ZAMERANÝ?

Áno mám, už rok vytváram softwary, ktoré komunikujú s priestorom. Ide o prvú tvorbu na diaľku, keď budem online ovládať digitálne steny vzdialene zopár tisíc kilometrov od miesta inšpirácie. Veľmi sa na to teším a dúfam, že čoskoro daný projekt i vďaka Slovenskému inštitútu v Jeruzaleme zazrie nielen oko slovenského diváka. V každom prípade premiéra bude doma na Slovensku.

Foto zhora: Pentax, kinetický svetelný objekt, plexisklo, hliník, 170 x 170 x 170 cm. ©Ašot Haas. Detail svetelného RGB Objektu. ©Ašot Haas.

[INSTAGRAM](#)
[WWW](#)

ĽVOV 150

Iniciatíva s názvom Ľvov 150 bola okamžitou reakciou VŠVU na vojenský útok Ruskej federácie voči Ukrajine. Škola kontaktovala ukrajinské partnerské školy. Z Ľvovskej akadémie sa v spolupráci s poľskými školami podarilo študentky evakuovať. Pôvodne ich malo byť 150, napokon sa rozhodlo niečo vyše 80 z nich prísť na Slovensko.

„Zobudila som sa na výbuchy a hneď mi bolo jasné, čo sú to za zvuky, hoci som ich počula prvýkrát. Bolo to ako veľmi silné hromy, ktoré otriasli zemou a mojim domom. Pred začiatkom vojny som do poslednej chvíle neverila, že by sa niečo také mohlo stať v našom storočí. O mesiac neskôr som sa ocitla v budove Vysokej školy výtvarných umení na Slovensku. Neverila som, že všetko okolo môže byť také pokojné, v porovnaní s tým, čo sa deje na Ukrajine. Dlhú som sa triasla pri hlasnom trieskaní dverí, hlasných zvukoch, pretože mi to pripomínalo zvuky vojny. Chcem poďakovať všetkým ľuďom, ktorí ma srdečne prijali a veľmi mi pomáhali pri mojich začiatkoch na vysokej škole,“ ukrajinská študentka z projektu Ľvov 150.

„Našou prvou reakciou na otras z vojny bolo pomáhať akýmkoľvek prostriedkami. Študentky sme rozdelili medzi viaceré školy podľa špecializácie. K nám prišli tie, ktoré sa venovali najmä reštaurovaniu, textilnej tvorbe a úžitkovým disciplinám ako je sklo a šperk. Uvedomujem si, že pomáhať nás síce zahreje, ale svet nebude pokojný najbližšie roky a našou úlohou je vytvoriť mechanizmy pomoci na škole tak, aby bola pomoc udržateľná a aby sa stala súčasťou našej každodennej práce,“ hovorí rektorka VŠVU Bohunka Koklešová. Spomína, že počas telekonferencie s európskymi umeleckými školami a rektorom Ľvovskej národnej akadémie umení Vasyľom Mychajlovyčom Kosivom, skonštatoval, že odchodom študentov odchádza celá generácia mladých ľudí nielen zo školy, ale aj z krajiny ako takej. Žiadal, aby sme ich prijali len na dočasné Erasmus štúdium, aby sa raz, keď skončí vojna, mohli vrátiť a dokončiť štúdium doma. Uvedomila som si, aká krehká hranica je medzi pomáhaním a oslabovaním. Ako je dôležité vnímať budúcnosť Ukrajiny prostredníctvom mladých ľudí, ktorí ju raz opäť postavia na nohy, keď sa vrátia po vojne domov,“ dodáva.

„Chystala som sa na postgraduálnu stáž mimo Slovenska na jar a v lete 2022, keď mi jedného dňa zavolali z vedenia VŠVU, ktorej som absolventkou, že by som bola vhodná ako koordinátorka pre študentky z Ukrajiny, ktoré po vypuknutí vojny prídu na našu školu z Ľvova,“ hovorí Zoya Zorkina, Ukrajinka žijúca na Slovensku už od roka 2014. Záležitosti, za ktoré bola zodpovedná, vznikali v procese. Od vybavovania dokladov o dočasnom pobyte na cudzineckej polícii, podpisov písomných dohôd medzi študentkami a VŠVU, zakladania bankových účtov až po či zdravotné záležitosti a psychologickú situáciu každého z dievčat. Ako rozptylenie navštevovali kultúrne podujatia. „Snažili sme sa ich maximálne informovať o udalostiach v Bratislave, vernisážach, koncertoch, festivaloch. Srdečná vďaka organizáciám a ľuďom, ktorí poskytli vstupy zadarmo, alebo aj obyčajné veci na základnú úroveň komfortu ako žehličky z druhej ruky, sušiaci, kuchynské náradie, riady, oblečenie, fény na vlasy atď. Jedna firma poskytla svoje pracovné repasované notebooky. Hľadali sme brigády, aby študentky mali okrem finančnej pomoci od VŠVU a štátu vyššie vreckové,“ spomína Zoya. „Myslím si, že projekt je úspešný. Princíp akcia-reakcia a zároveň empatia a solidarita v kolektíve študentov a vedenia sa ukázali ako silná charakterová črta tejto komunity. Je pravda, že vždy záleží na ľuďoch, ktorým pomoc smeruje. Niektorí to úprimne potrebujú, a iní sa len dostali do situácie, v ktorej sú tak vnímaní. Osudy sú rôzne, priznám sa, že momentálne ani neviem úplne ako sa komu darí. Väčšina študentiek sa rozhodla pokračovať v štúdiu na svojej alma mater na Ukrajine. Ľudia žijúci na Ukrajine musia prijímať ťažké rozhodnutia, či má nejaký racionálny alebo morálny zmysel ostať bývať na Ukrajine,“ zamýšľa sa Zoya Zorkina.

Foto: Školská práca študentky Dariny. Detail steny. ©Anna Ulahelová, Katedra dizajnu, Vysoká škola výtvarných umení.

[WWW](#)

REZIDENCIE UMELCOV V ZAHRANIČÍ

Rezidenčné pobyty umelcov zahŕňajú široké spektrum umeleckých programov ako sú spolupráca medzi umelcami a hosťiteľskými organizáciami, inštitúciami alebo komunitami. Sú to programy, ktoré umelcom poskytujú priestor a zdroje na podporu ich umeleckej praxe. Rezidenčné pobyty súčasných umelcov sa stávajú čoraz tematickejšími, pričom umelci spolupracujú so svojím hosťiteľom v snahe o konkrétny výsledok súvisiaci s konkrétnou témou. Umelecká rezidencia umožňuje hosťujúcemu umelcovi pracovať v novom prostredí, často ďaleko od obmedzení a tlakov ich každodenného života. Umelecké pobyty poskytujú čas a priestor hosťom, aby mohli rozvíjať svoju prácu a kreatívne objavovať nové nápady. Medzi umelcami sú rezidencie všeobecne považované za nevyhnutnú súčasť ich kariéry. Rezidenčné pobyty v zahraničí sú jedným z nástrojov kultúrnej diplomacie. V roku 2022 prebieha súčasne niekoľko rezidencií v rôznych štátoch sveta. Najvýznamnejšie z nich v Jeruzaleme, New Yorku či Paríži.

TOMÁŠ DANIELIS

„V Izraeli som sa zúčastnil na dvojtzádnovej rezidencii v spolupráci s Jerusalem International Dance Solo Festival. Vytvoril som na ňom predstavenie Pièces d'étranger - 20-minútové tanečné sólo, ktorého súčasťou je jednonanálové video s textom venujúcim sa otázkam percepcie, zblížovania a odcudzenia.“ hovorí Tomáš Danielis. Tomáš je choreograf venujúci sa súčasnému tancu. Jeho tvorba sa dá charakterizovať ako konceptuálna, ale zároveň má silný akcent na virtuoziu tanca. Zameriava sa na vytváranie rôz-

[WWW](#)

Foto: Tomáš Danielis počas tanečného sóla v Jeruzaleme ©Dor Pazuelo.

ných významových vrstiev a reflektovanie súčasného diania v širšom osobnom, spoločenskom, ale aj historickom kontexte. Tým, že tanec je v princípe neverbálne - medzinárodné umenie z vlastnej definície, pracuje Tomáš s týmito témami v európskom kontexte tanca. Ide o esteticky jasne zadefinované diela, ktoré však môžu komunikovať so širším a medzinárodným publikom. „Spolupráca so Slovenským inštitútom v Jeruzaleme bola vynikajúca a rád s nimi budem spolupracovať opäť. Vytvoril som predstavenie, ktoré malo odozvu a vygenerovalo asi šesť ponúk zo zahraničia či hrať predstavenia, či učiť. Z môjho pohľadu vynikajúce výsledky, rezidenčné spolupráce teda môžem len odporučiť,“ zhrnul svoje dojmy Tomáš Danielis.

PETER CVIK

Akademický maliar Peter Cvik sa vo svojej aktuálnej tvorbe venuje výskumu spomienok. Nepracuje so žiadnym technickým obrazom ako predlohou a svoje spomienky maľuje priamo na plátno, kde ich následne vrství tak, aby otváral možnosť interpretačnej roviny pre diváka. Jeho práce s krajinárskou témou nemajú odkazovať na presné miesto, skôr ponúknuť príbeh, ktorý si doplní sám divák. Jeho maľba nie je o tom čo maľuje, ale skôr o tom, čo vidí divák o jeho vlastnom príbehu. Inšpiruje ho najmä cestovanie a presun medzi dvoma miestami, jeho práce majú autobiografický

Foto: Maľba zo série Sand and Dust. ©Peter Cvik.

[WWW](#)

Foto zľava: Rezidencia v Jeruzaleme ©Peter Cvik. (Dve fotografie). Tvorba Dany Tomečkovej. ©Dana Tomečková. (Dve fotografie).

charakter. „Na zahraničné rezidencie chodím každý rok, takže mám rôzne skúsenosti s rôznymi výstupmi. Moje posledné umelecké rezidencie boli v Paríži - Cité International des Arts (2021), Olomouci - Telegraph (2021) a Jeruzaleme - Slovenský inštitút v Jeruzaleme (2022). Do Izraelu som bol pozvaný ako historicky prvý rezident zo Slovenska. Som veľmi vďačný za túto pozvánku, pretože som mal možnosť trochu prispieť aj k nastavovaniu rezidencie pre ďalších umelcov. Venoval som sa projektu s názvom „Sand and dust“, teda „Piesok a prach“. Išlo o moju reakciu na radikálnu zmenu prostredia, od architektúry, kultúry, spoločnosti a vlastne celého bytia v inej krajine. Pre Európana je Izrael skutočnou exotikou, najmä ak má možnosť v tejto krajine chvíľu pobudnúť. Ja som bol mesiac a vyprodukoval som 17 diel, z ktorých 4 ostali v zbierkach v Izraeli. Výstupom bola výstava v priestoroch jeruzalemského inštitútu,“ spomína Peter. „Na Slovenskom inštitúte v Jeruzaleme bol počas môjho pobytu skvelý tím, s ktorým bola radosť spolupracovať. Rezidencie odporúčam každému profesionálnemu výtvarníkovi. Je to jedinečná príležitosť na to, aby autor strávil nejaký čas v inom prostredí, čo je vždy osviežujúce a inšpiratívne,“ zhodnotil za záver Peter Cvik spoluprácu.

DANA TOMEČKOVÁ

Dana Tomečková pochádza z Bratislavy, kde žije a tvorí. Venuje sa umeleckému objektu, inštalácii, a v poslednej dobe tiež textu. Jej profesiou je aj šperkárstvo. Študovala na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave v Ateliéri S+M+L_XL KOVA ŠPERK. „Pracujem prevažne so sypkými materiálmi, v šperku zdanlivo s úplným opozitom - s drahými kovmi. V priebehu uplynulých troch rokov rozvíjam tému Dočasná hmota, ktorá v niečom premostuje tieto dve polohy práce. Spája sa v úvahe o nestálosti a dočasnosti všetkého čo nás obklopuje, vrátane nášho tela, či zlatého prsteňa na ruke,“ predstavuje svoju tvorbu. Dana bola na rezidenčnom pobyte v Cité Internationale des Arts v Paríži, v ubytovacom komplexe, ktorý slúži na ubytovanie a poskytuje tiež priestor na tvorivý rozvoj umelcov počas ich študijného pobytu v Paríži. V spolupráci so Slovenským inštitútom v Paríži a Vysokou školou výtvarných umení tu vznikol ateliér, ktorý tvorí zázemie pre rezidencie slovenských umelcov. „Išlo o dva pobyty za sebou. Prvý cez výzvu Vysokej školy výtvarných umení pre absolventov, v spolupráci so Slovenským inštitútom v Paríži. Druhý cez výzvu Francúzskeho inštitútu v Brati-

[WWW](#)

slave,“ spomína Dana. Počas rezidencií na projekte Dočasná hmota pracovala na kolekcii objektov z práškových materiálov (napríklad pigment, mramorový prach), venovala sa aj práci s textom. „Objekty aj text hovoria o hmote, ktorá je všade, ale nie vždy je viditeľná priamo. Môže to byť energia, napätie, hustota, ktorú cítime vo vzduchu, či v „kostiach“. Táto hmota je veľmi premenlivá, o to viac, ak sa ju snažíme uchopiť,“ opisuje Dana. Výstupom jej rezidencie bola prezentácia kolekcie objektov v podobe inštalácie v ateliéri, grafické spracovanie textov v podobe mapy a autorské čítanie v inštalácii v závere pobytu. „Bol to skvelý a intenzívny čas. Bohatý na podnety, stretnutia, spätnú väzbu, inšpiráciu. V rámci rezidenčného centra som stretávala ľudí z celého sveta, otvára mi to oči aj smerom k lepšiemu pochopeniu každodenného života priateľov, ktorí žijú svoju parížsku „bublinu“ a potom sa vracajú do Iránu, Libanonu, Martiniku, alebo aj tých z Ukrajiny, ktorých návrat je, žiaľ, veľmi nejasný. Sú to umelci z rôznych disciplín, ktorí mali na pobyte kreatívny zly,“ sprostredkovala svoje dojmy Dana Tomečková.

KRISTIÁN NÉMETH

Vo svojej tvorbe sa často vracia k témam ako je deformácia, krehkosť, možný pád určitého systému alebo systémov. Vhodné médium si vyberá podľa koncepcie diela, tak aby vedel čo najlepšie artikulovať tému, zvolenú problematiku. Tento postup, ako Kristián približuje, zdedil na odbore, ktorý študoval na Vysoké školy výtvarných umení, na internédiách v ateliéri Ilony Németh a neskôr na doktorandskom štúdiu u Martina Piačeka. Inšpirujú ho veľké témy, ale aj banálnosti každodenného života, prchavé momenty. „Bola to dvojmesačná rezidencia, toto leto, v New Yorku. Počas Summer Open House sme spolu s ostatnými rezidentmi odprezentovali na čom aktuálne pracujeme, nad čím uvažujeme. Mohol prísť ktokoľvek, navštíviť naše ateliéry, porozprávať sa s nami. Vo svojej tvorbe často vytváram väčšie, komplexnejšie diela. Ak by som postupoval podobne aj v New Yorku, finančne by bolo veľmi nákladné vytvorenie diela priniesť do Európy. Od začiatku som teda vedel, že v New

[WWW](#)

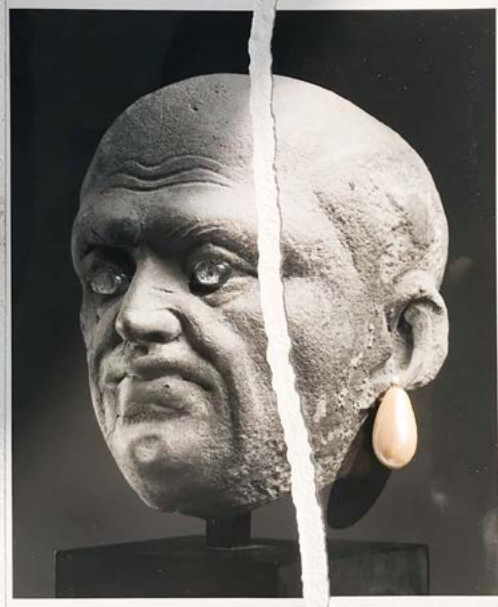
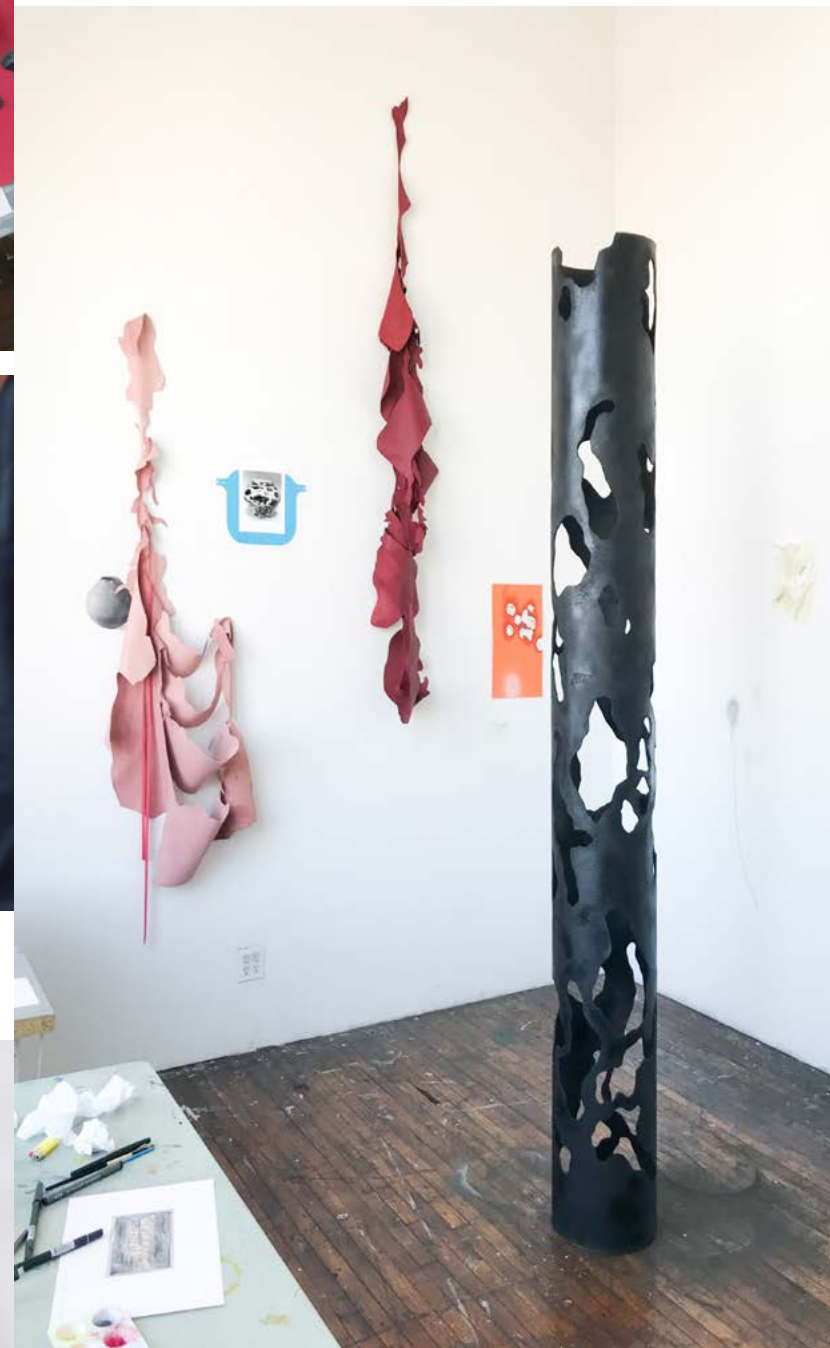

Foto: Rezidencia v New Yorku. ©Kristián Németh.

Yorku sa zameriam hlavne na nápady, koncepty nových výstavných projektov a na experimentovanie, snažil som sa čo najviac času stráviť v ateliéri. Čo sa mi aj podarilo,“ hovorí o svojom pobyte Kristián, ktorý si z rezidencie odnáša zväčša pozitívne skúsenosti. „Myslím si, že ten čas som maximálne využil, ako som len mohol. Nadviazal som nové kontakty a príležitosti a dúfam, že sa mi podarí čo najskôr znova vrátiť do New Yorku, či už na rezidenciu, alebo s výstavou,“ dodáva. Kristiánova rezidencia bola podporená Vyšehradským fondom. „Každý rok vypisujú „Open Call“ a vizuálni umelci z krajín V4 sa môžu prihlásiť. Určite to každému odporúčam, je to skvelá a inšpiratívna skúsenosť,“ znejú rady Kristiána Németha.

Foto: ©Medzinárodný Vyšehradský fond.

[WWW](#)

• Visegrad Fund

MEDZINÁRODNÝ VYŠEHRADSKÝ FOND

Medzinárodný vyšehradský fond je medzinárodná organizácia so sídlom v Bratislave. Jeho hlavným cieľom je podpora užšej spolupráce medzi krajinami V4 cez spoločné kultúrne, vedecké a vzdelávacie projekty, výmenné pobyty mládeže, cezhraničnú spoluprácu a podporu turizmu.

Umelecké rezidence sú určené profesionálnym umelcom, ktorí sú občanmi Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska v oblasti performatívneho umenia, vizuálneho a zvukového umenia či literárneho umenia. Miesto ich rezidenčného pobytu musí byť v inej krajine ako tej, ktorej sú občanmi alebo kde majú trvalé bydlisko (s výnimkou literárnych rezidencií). Uchádzačmi môžu byť aj študenti umeleckých smerov pred ukončením štúdia, ak sa už môžu odprezentovať dostatočne výstižným portfóliom. Okrem toho, súčasťou online prihlášky na webe vyšehradského fondu je akceptačný list od prijímajúcej organizácie a opis umeleckého projektu, ktorému sa bude uchádzač venovať počas rezidencie spolu s odôvodnením výberu prijímajúcej organizácie. Na rezidenčné programy sa vzťahuje jednotný termín podania prihlášky, každoročne 15. október. Výzvy pre organizácie občianskej spoločnosti sa v rámci grantových programov otvárajú trikrát ročne s pravidelnými uzávierkami 1. februára, 1. júna a 1. októbra.

„Región strednej Európy je umelecky veľmi nadaný a kultúrne bohatý, no niekedy tvorcom chýba odvaha či príležitosť ukázať čo v nich je. Naše rezidenčné programy pomáhajú umelcom nielen tvoriť a rozvíjať kontakty v tejto časti Európy a v USA, ale najmä zviditeľniť sa na medzinárodnej umeleckej scéne alebo zapojiť do svojich projektov zahraničných spoluúčastníkov,“ hovorí zástupkyňa výkonného riaditeľa Vyšehradského fondu Marianna Neupauerová. „Rezidenčné programy u nás fungujú už viac ako desať rokov a celkovo sme podporili viac ako 600 jednotlivcov. Je dôležité dodať, že v zásade môžu stážovať v umeleckých inštitúciách v krajinách V4 podľa vlastného výberu, a teda často sú podporené aj malé hosťovské inštitúcie. V roku 2021 sa na rezidencie hlásilo celkovo 242 umelcov, z ktorých 60 štipendium aj dostalo. Najväčší záujem je o literárne rezidence a o vizuálne rezidence v New Yorku. Najčastejšie sa hlásia profesionálni umelci, ktorí už majú nejaké skúsenosti, či už s vystavovaním alebo tvorbou samotnou, ale ešte nie sú výrazne etablovaní. Rezidence využívajú najmä na zmenu pracovného prostredia, čo im často pomáha pri novej tvorbe a účasti na umeleckých podujatiach v danej krajine,“ dodáva M. Neupauerová.

DEBRIS COMPANY

Divadelné zoskupenie Debris Company možno zaradiť k výnimočným fenoménom slovenského divadla, ktorý už desaťročia dominuje na domácej i zahraničnej činoherno-pohybovej scéne. Na javisko prináša najmä scénické kompozície, ktoré kriticky nazerajú na aktuálne dianie a spoločensko-historické súvislosti. V kontexte slovenského nezávislého divadla ponúka Debris inscenácie plné fyzického divadla, hudobno-pohybových kompozícií, výrazného scénického riešenia a osobitej práce s videoartom. Inscenácia pod názvom WOW!, s ktorou sa súbor predstavil divákovi v Turecku, je prvou časťou realizovanej trilógie a patrí k výnimočným projektom súboru. Scénická kompozícia WOW! prostredníctvom dvoch hercov, hudby a videoartu metaforicky približuje genézu ľudstva a jednotlivých vývinových štádií života na našej planéte. Od formovania galaxií, životných pochodov améeb, cez zlatý vek až po apokalypsu s víziou nového človeka. Rukopis súboru Debris podčiarkuje bohatú vizuálnu a hudobnú zložku doplnenú precíznymi pohybmi a jemnými gestami, ktorá otvára divákovi cesty k zamysleniu sa nad aktuálnymi spoločenskými otázkami a k hľadaniu riešenia nastolených problémov. Réžisér Jozef Vlček s choreografkou a herečkou Stanislavou Vlčekovou, opierajúc sa o filozoficky a ekologicky zameraný text Eugena Gindla, vystavili WOW! tak, aby divákovi ponechali dostatočný priestor na zamyslenie i interpretáciu. Táto téza voľnosti výkladu a empatického vnímania sa potvrdila i na tureckom turné, keď po oboch vystúpeniach, v Istanbuli i v Ankare, tureckí diváci čakali na slovenských umelcov, aby sa s nimi podelili o zážitky a emócie. Slovenský divadelný súbor Debris Company sa s inscenáciou WOW! uviedol v rámci štvrtého ročníka Istanbul Fringe Festival. Istanbulský Fringe Festival prebiehal od 17. do 24. septembra 2022 a na scénu priniesol alternatívne diela z oblasti divadla, tanca a performance. Predstavil umelcov z Turecka a z jedenástich krajín celého sveta, medzi nimi aj slovenský Debris Company, ktorý v divadle Alan Kadıköy v sobotu 24. septembra 2022 slávnostne uzavrel celý festival. Vizuálne pôsobivá inscenácia WOW! svojou atmosférou, hudobným, vizuálnym a tanečným spracovaním fascinovala a vľahovala divákov od prvých minút diania na scéne. Istanbulčanov očaril svet modernej performance, vizuálneho umenia a pôvodnej hudby. Viac než pozitívne hodnotenia a emotívne prijatie zažili slovenskí umelci aj v Ankare, kde inscenáciu odohrali v utorok 27. septembra 2022 v známom divadle Akün Sahnesi pred takmer plným hľadiskom. Publikum tvorili najmä mladí Ankarčania, divadelníci, tanečníci a herci. Ihneď po predstavení, počas priateľských i odborných rozhovorov si diváci vymieňali kontakty so všetkými členmi slovenského súboru a hovorili o ďalšej spolupráci. Ankarské odborné publikum zaujal najmä výsostne aktuálny text Eugena Gindla, ktorý prinášal nielen odpovede na principiálne otázky, ale poskytoval aj priestor na zamyslenie a dramaturgické inšpirácie. Diváci i odborná verejnosť vyjadrili obdiv scénickému spracovaniu, hereckému predvedeniu a režijnej koncepcii. Osobné stretnutie a komunikácia sa ukázali nielen ako jedinečná možnosť pre vzájomnú inšpiráciu a umelecké obohatenie medzi slovenskými a tureckými divadelníkmi a tanečníkmi, ale možno ich chápať aj ako príslušob pre uskutočnenie nových spoločných projektov.

Foto: Predstavenie WOW. ©Anna Rasmussen a Juraj Chlupík.

[WWW](http://www.debriscompany.com)

TRADÍCIA V DIZAJNE - SÚČASNÝ ODEV SO VŠITOU TRADÍCIOU

V maďarskom múzeu ľudového úžitkového umenia sa 20. septembra 2022 uskutočnilo otvorenie výstavy Tradícia v dizajne – súčasný odev so všitou tradíciou, ktorú organizoval Dom tradícií a Ústredie ľudovej umeleckej výroby ÚEUV v spolupráci so Slovenským inštitútom v Budapešti. Na výstave sa so svojou jedinečnou tvorbou predstavili odevní dizajnéri Marcel Holubec, Martin Hrča, Mišena Juhász, Eubica Poncik a Henrieta Tholt. Autori sa prikláňajú k tradičným materiálom a motívom, sledujú moderné trendy súčasnej svetovej módy a snažia sa dodržiavať zásady udržateľnosti a návratu k prírode. V niektorých modeloch kolekcie sa stretáva viacero starých, tradičných remesiel ako krajčírstvo, čipkárstvo, výroba flitrov, vyšívanie, klobučníctvo, modrotlač, tkanie na ručne pletenom stave, pletenie a háčkovanie. Okrem tradičných remeselných techník dizajnérov inšpirovali aj viaceré motívy z ľudového prostredia, napríklad šindle či habánske vzory. Vernisáž bola spojená s koncertom slovenského umelca, výrobcu hudobných nástrojov a dizajnéra Tomáša Brichtu, ktorý predstavil vlastnoručne vyrobený hudobný nástroj gitarončelo. Výstava je verejnosti prístupná v priestoroch múzea do 31. decembra 2022.

Foto: ©Mgr. art. Eubica Poncik.

[WWW](http://www.design-without-borders.eu)

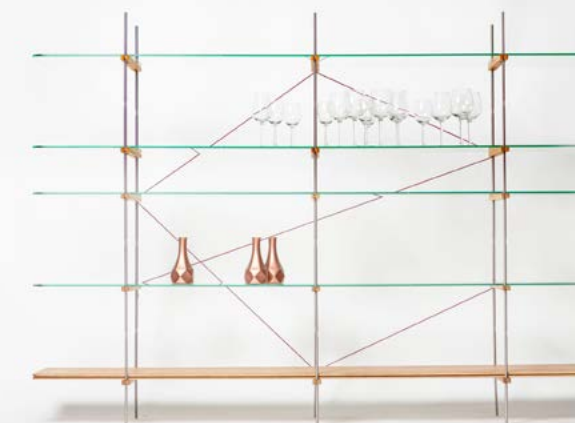

DIZAJN BEZ HRANÍC 2022

Ťažiskom výstavy Design without borders v priestoroch galérie Kiscell Múzeum v Budapešti je každoročne bezhraničnosť, medzinárodnosť, regionálny dialóg, európska jednota a vzájomné ovplyvňovanie umeleckých foriem v rámci designu. V roku 2022 sú vystavené diela 214 umelcov z 24 krajín, vrátane Slovenska. Mnohí pozvaní umelci sa zaoberajú aktuálnymi sociálnymi a ekologickými témami ako udržateľnosť či spoločenská zodpovednosť. Výber zahŕňa diela umelcov rôznych generácií - od vysokoškolských študentov až po medzinárodne uznávaných umelcov strednej generácie, či zreých umelcov po deväťdesiatke. V rámci série predstavujúcej súčasných dizajnérov šperkov predstavuje výstava široký medzinárodný výber. Slovensko zastupujú významné osobnosti dizajnu: Andrea Ďurianová, Ján Zoričák, Linda Viková, Zuzana Zmateková, Patrik Illo a trojica Stanislav Meliš, Jozef Michalko a Ondrej Zachar. Samostatný celok tvoria diela študentov umeleckých vysokých škôl zo Slovenska. Za Katedru dizajnu a Katedru architektúry Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave sa budapeštianskemu publiku predstavuje Dorota Sloviaková, Igor Kováč, Karin Šusteková, Klára Valušková, Nina Abramovičová a Žofia Poliaková Mrocková. Technickú univerzitu vo Zvolene reprezentuje Zuzana Pukačová a Mária Pelka. Od roku 2016 je súčasťou výstavy Design without borders udelenie Ceny za dizajn bez hraníc, ktorá je určená predovšetkým na podporu mladých umelcov, ktorú sponzoruje Medzinárodný vyšehradský fond. Porota zložená z renomovaných profesionálov hľadá originalitu, inovatívne riešenia a vysoký dizajnový obsah. Štyria víťazní umelci získavajú peňažnú odmenu a jeden dizajnér dostane možnosť bezplatne sa zúčastniť na Łódź Design Festivale, ktorý je jedným z najvýznamnejších podujatí dizajnu v Európe. Otvorenie výstavy sa konalo 2. októbra 2022, výstava potrvá do 6. novembra 2022.

Foto zprava hore: Inštalácia v priestore Kiscell Múzeum (2 fotografie). ©Digitaliskepühely. Linda Viková. Zuzana Zmateková. Nina Abramovičová. ©www.design-without-borders.eu. Shellium ©Boris Németh.

[WWW](http://www.design-without-borders.eu)

JÁN ZORIČÁK

Dielo Jána Zoričáka mali nadšenci kultúry v Maďarsku príležitosť obdivovať nielen na Design Without Borders 2022, ale aj vďaka spoločnej výstave v priestoroch Galérie súčasného umenia Zsdrál Art v Budapešti. Spoločnú výstavu uznávaných výtvarných umelcov a sklárov Jána Zoričáka (SK) a Pétera Botosa (HU) zorganizoval Slovenský inštitút v Budapešti. Slávnostné otvorenie výstavy, ktorá je komplexnou prezentáciou diel ich celoživotnej tvorby, sa konalo 17. septembra 2022. Výstavu otvorila historička umenia Dr. Flóra Mészáros, kurátormi boli Ivan Jančár (SK) a Lajos Barabás (HU). Ján Zoričák je jedným z najvýznamnejších tvorcov európskeho sklárskeho umenia. Narodil sa na Slovensku. Je tvorcom a určujúcim predstaviteľom súčasného francúzskeho sklárskeho sochárstva a jeho aktivity ako organizátora vzdelávania a inštitúcií sú významné aj v medzinárodnom meradle. Podieľal sa na vytvorení dnes už svetoznámeho súčasného francúzskeho sklárskeho múzea a centra Musée du verre de Sars-Poteries, CIRVA (Le Centre international de recherche sur le verre et les arts plastiques) v Marseille, pomáhal organizovať kurzy sklárskeho umenia na univerzitách v Quebecu a Montreale. V rodnom Ždiari založil galériu súčasného umenia Stone Art. V roku 1987 získal vo Francúzsku titul Rytier Rádu umenia a literatúry. Večný experimentátor pre svoju prácu využíva aj špeciálne sklo používané v CERN-e, najväčšom svetovom laboratóriu časticovej fyziky. Vo svojich plastikách prevažne z optického skla, tvorených čistými siluetami, výtvarne modeluje galaktické a geologické procesy pomocou rôznych materiálov a metód. Medzi jeho slávne cykly patria Vesmírni poslovia, Súhvezdia, Vesmírne kvety, Hviezdy, Vesmírne záhrady, Veľký tresk a Polárny kvet Arktídy a Antarktídy.

Foto: ©Ján Zoričák.

[WWW](http://www.janzoricak.com)

MICHALA BABČANOVÁ - VIENNA FASHION WEEK 2022

V rámci širokej škály propagácie slovenskej kultúry v Rakúsku sa Slovenský inštitút vo Viedni snaží podporovať aj slovenských módnych dizajnérov. Takmer každý rok na renomovanom Vienna Fashion Week, ktorý je medzinárodnou scénou pre módu, trendy a životný štýl. Štrnásty ročník podujatia sa uskutočnil od 12. do 17. septembra 2022 v Museums Quartier po trojročnej prestávke. Svoje kolekcie predviedlo okolo štyridsať rakúskych i medzinárodných návrhárov. Súčasťou tejto show bola 16. septembra módna prehliadka mladej slovenskej ambiciózneho módnej návrhárky Michaly Babčanovej a jej značky Miché.Couture. Tvorba Michaly Babčanovej vyjadruje ženskosť prostredníctvom jednoduchých línií a minimalizmu, avšak v portfóliu má autorka aj ornamentálne, hravé výtvyry. Módna návrhárka je zameraná najmä na body a spodnú bielizeň z najrôznejších materiálov a tvarov. Jej prehliadka mala počas výstavného dňa veľký úspech a zožala veľkolepý aplauz. Výstúpenia na Vienna Fashion Week sú pre mladých módnych návrhárov zväčša úspešným odrazovým mostíkom na ich ceste k presadeniu sa v Rakúsku.

Foto: Módna prehliadka v rámci Vienna Fashion Week.
©Jakob Urwanisch.

[WWW](http://www.michecouture.com)

LUCIA TALLOVÁ NA BIENNALE DE LYON

Slovenský inštitút v Paríži podporil prezentáciu slovenského umenia na 16. ročníku bienále súčasného umenia v Lyone, ktoré na tomto prestížnom podujatí zastupuje etablovaná autorka mladej generácie slovenskej výtvarnej scény Lucia Tallová. Umelkyňa, absolventka Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave, držiteľka viacerých významných ocenení, vrátane Ceny Nadácie Tatra banky za umenie z roku 2016, Ceny Nice(He)art 2022 za sólo výstavný projekt na veľtrhu súčasného umenia ART-O-RAMA Marseille, je prvou slovenskou výtvarníčkou a druhým slovenským umelcom v poradí, ktorého diela dostali „vstupenku“ na prestížne bienále súčasného umenia v Lyone, radiace sa k celosvetovo najvýznamnejším bienále súčasného umenia. Autorkina monumentálna drevo-inštalácia nesie názov „Mountain“. Ako nám Lucia počas vernisáže prezradila, realizovala ju priamo na mieste podujatia počas niekoľkých dní. Dielo skúma prepojenia medzi médiami maľby, (akryl na plátne a papier, tuš na papier) starými fotografiami, kúskami porcelánu a prírodnými materiálmi v site-specific inštalácii. Je umiestnená hneď „za prahom“ dverí hlavnej budovy výstavy, kde sú situované tie najväčšie umelecké skvosty vizuálneho umenia z celého sveta. Bienále v Lyone bolo založené v roku 1991. Dnes, po viac ako tridsiatich rokoch existencie sa presadzuje ako najvýznamnejšie podujatie vo Francúzsku venované súčasnému umeniu. Prostredníctvom neho prináša odkaz diel a objektov vytvorených v priebehu takmer dvoch tisícročí, z ktorých každé svojim spôsobom evokuje krehkú zraniteľnosť ľudí a miest, minulých i súčasných, blízkych i vzdialených. Jeho 16. ročník koncipovaný ako kolektívna výpoveď dvoch stoviek autorov na otázku krehkosti pravdy pod názvom „manifest krehkosti“ bol otvorený 14. septembra v bývalých továrňach Fagor v Lyone a potrvá až do 31. decembra 2022.

Foto: Lucia Tallová pri svojej inštalácii. ©Lucia Tallová.

WWW

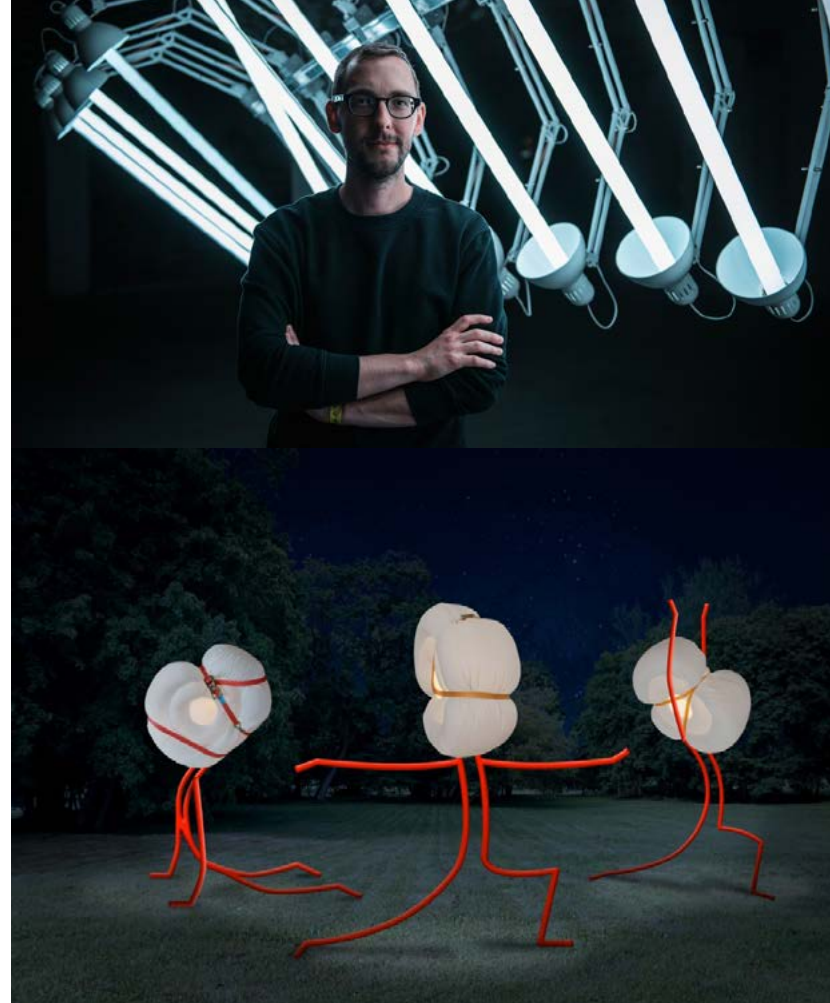

Foto zhora: Pavol Truben a inštalácia Under Pressure. ©Matej Hakar

PAVOL TRUBEN NA NUIT BLANCHE V PARÍŽI

Slovenskému inštitútu v Paríži sa v spolupráci s Bielou Nocou na Slovensku tento rok podarilo na parížsky festival súčasného umenia Nuit Blanche dostať ďalšiu slovenskú vizuálnu inštaláciu. Dielo „Under Pressure“ dostalo čestné miesto v blízkosti hlavného diela festivalu. Francúzsku porotu zaujalo odkazom znázorňujúcim kontrast medzi spoločnosťou, ktorá nastúpila na cestu zdravého životného štýlu a spoločnosťou, ktorá bojuje s duševnými a psychologickými problémami. Vyšlo z dielne Pavla Trubena, mladého umelca, ktorý v súčasnosti pôsobí ako výtvarník, dizajnér a odnedávna aj ako pedagóg na Vysoké škole výtvarných umení v kabinete kresby. Pracuje so širokým spektrom výrazových prostriedkov ako je dizajn, kresba, grafika, socha a v neposlednom rade i svetelná inštalácia. V roku 2017 ukončil doktorandské štúdium na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave na Katedre grafiky a iných médií. Na Parížsku Nuit Blanche, ktorá sa konala 1. októbra 2022, nezavítal po prvýkrát. Počas jeho štúdiu tu absolvoval zahraničnú stáž na známej École Estienne. Teraz sa však do Paríža nevrátil iba ako divák. Nuit Blanche v Paríži bola prvýkrát zorganizovaná v roku 2002 a postupne sa rozšírila do ďalších miest vo Francúzsku a iných európskych hlavných miest. Na Slovensku sa prvýkrát konala v roku 2010 v Košiciach.

WWW

LES ALCHIMISTES & FILMS BOUTIQUE 50 festival la rochelle cinéma 78 CFC@E CINEMAS ART G-ESSAI

107 MOTHERS

UN FILM DE PETER KEREKES
 AVEC MARTINA KLIMOVA, IRYNA KIRVAZEVA, LYUBOV VASYLYNA...
 SCÉNARIO I VAN OSTROCHOVSKÝ, PETER KEREKES...
 RÉALISATION PETER KEREKES...
 MONTAGE LUCIA CHUTRONÁ...
 COUPURE TOBIAS POTOČNÝ...
 PRODUCTION I VAN OSTROCHOVSKÝ...
 CO-PRODUCTION IVANA KURINCOVÁ, JARÍ KONEČNÝ, DENIS IVANOV, PETER KEREKES, VIT KLUSÁK, FILIP BENJUDÁ...
 LES ALCHIMISTES & FILMS BOUTIQUE

KEREKES - CENZORKA V PARÍŽI

Koprodukčný, niekoľkonásobne víťazný film z roku 2021 Cenzorka, slovenského režiséra Petra Kerekesa a scenáristu Ivana Ostrochovského, mal vďaka Slovenskému inštitútu v Paríži v spolupráci s Kinom Visegrad 14. septembra 2022 svoju francúzsku premiéru, ktorá film uviedla do francúzskej kinodistribúcie cez spoločnosť Les Alchimistes. Do vypredanej kinosály v Cinéma Les 3 Luxembourg v centre Paríža zavítal aj samotný režisér.

Peter Kerekes je slovenský režisér, scenárista a producent. Patrí k silnej strednej generácii slovenských dokumentaristov. Vo svojich filmoch skúma rôzne oblasti ľudského života. Je držiteľom niekoľkých prestížnych ocenení v oblasti dokumentárnych filmov. Film Cenzorka patrí medzi najväčšie slovenské kinematografické „exporty“. Na 78. ročníku najstaršieho filmového festivalu v Benátkach získal v septembri 2021 cenu za najlepší scenár. Divákov privádza do ženskej väznice v ukrajinskej Odese, kde sa väzenkyne starajú o svoje deti, ktoré porodili počas výkonu trestu. Režisér Peter Kerekes a scenárista Ivan Ostrochovský strávili návštevami väznice a nakrúcaním až šesť rokov. „Počas výroby filmu sa stretnem a spriatelím s množstvom ľudí, s ktorými by som sa bežne nemal dôvod stretnúť. Naposledy som strávil niekoľko mesiacov v ženskej väznici. S vrahyňami, väčšina z nich zabila svojich partnerov zo žiarlivosti. Určite to zmenilo môj pohľad na 'lásku až za hrob,' opisuje Peter Kerekes. Väčšina žien vo filme si „odpykáva“ svoj skutočný príbeh. Uvedenie filmu do francúzskej kino distribúcie malo vo Francúzsku široký mediálny ohlas. Recenzie a upútavky sa objavili aj v najznámejšom francúzskom denníku Le Monde či denníku Mediapart.

Foto zhora: Plagát a fotografie zo zákulisia natáčania filmu Cenzorka. ©Peter Kerekes

WWW

ČTIBOR BACHRATÝ - DIVADLO SKRAT

Divadlo SKRAT patrí medzi najvýznamnejšie slovenské nezávislé divadlá. Vo svojej tvorbe nadviazalo na činnosť združenia Pre súčasnú operu, ktoré vzniklo v roku 1999. Inscenácie SKRAT-u vznikajú prevažne metódou kolektívnej improvizácie. Za originálnou poetikou divadla stojí nielen táto špecifická metóda tvorby, ale v prvom rade osobnosti, ktoré ho umelecky formovali a formujú: predovšetkým „kmeňoví“ tvorcovia – autorky, autori, režiséri a režisérky, herečky a herci – Vít Bednárik, Ľubo Burg, Lucia Fričová, Daniela Gudabová, Inge Hrubaničová, Zuzana Piussi, Milan Chalmovský, Dušan Vicen a Vlado Zboroň, ale aj ďalšie výnimočné osobnosti. Divadlo pôsobí v bratislavskom Priestore súčasnej kultúry A4. Hostovalo na významných festivaloch na Slovensku a v zahraničí. Inscenáciám divadla SKRAT bolo udelených mnoho významných cien, spomenieme ocenenia Grand Prix Nová dráma/New Drama 2006 a 2008. Slovenský inštitút v Prahe pripravil pre známy pražský festival 4 dni v pohybe nielen výstavu fotografií, ale aj sprievodný program – vystúpenie Požož Sentimental, hudobného zoskupenia, ktoré je úzko spojené s tvorbou Divadla SKRAT. Výstava sa uskutočnila od 7. do 15. októbra 2022 v pražskom Divadle Archa.

Čtibor Bachratý profesionálne fotografuje divadlo a tanec od roku 1990. Pravidelne zaznamenáva inscenácie významných profesionálnych divadiel na Slovensku i v zahraničí, pričom špeciálny vzťah má k súčasnému tancu, pohybovému divadlu, ku komorným zoskupeniam a k nezávislej divadelnej scéne – okrem Divadla SKRAT pravidelne a rád fotí napríklad Divadlo Stoka, Divadlo Disk Tmava a iné.

Foto zhora: Fotografie z predstavení pod názvom Zvyšky, Tabu a Umri, skap a Zdochní!!!. ©Čtibor Bachratý.

[WWW](http://www.ctiborbachraty.sk)

40 ROKOV ŠTÚDIA L+S

Divadelný ústav spolu so Štúdiom L+S a Slovenský inštitút v Prahe pripravili prezentáciu dokumentárnej výstavy 40 rokov Štúdia L+S, ktorá je venovaná vzniku fenomenálnej slovenskej divadelnej scény Štúdia L+S a jeho dvom vedúcim osobnostiam – Milanovi Lasicovi a Júliusovi Satinskému.

Výstava Divadelného ústavu v spolupráci so Štúdiom L+S prináša náhľad do tvorby dvoch vedúcich osobností divadla, Milana Lasicu a Júliusa Satinského, pri príležitosti 40. výročia otvorenia Štúdia S. Mapuje cestu od prvého stretnutia dvojice, cez spoločné tvorivé začiatky, účinkovania nielen v Štúdiu L+S, ale aj v Divadle na korze, na Novej scéne a ďalších. Výstava je jedinečná aj vďaka niektorým dodnes nezverejneným fotografiám z inscenácií, v ktorých Lasica a Satinský účinkovali, ale aj z rôznych podujatí a stretnutí dvojice s osobnosťami českej i slovenskej divadelnej kultúry. Herci Milan Lasica a Július Satinský sú pre české audiórium výraznými a pamätnými postavami slovenskej kultúry aj vďaka početnému účinkovaniu v mnohých známych českých filmoch. Výstava sa konala od 16. októbra do 13. novembra 2022 v Studio DVA divadlo v Prahe.

Fotografie z predstavení zľava, zhora: Náš priateľ René, 1991, Štúdio S. ©Jozef Uhliarik. Jubileum, 1990, Štúdio S. ©Jozef Uhliarik. Výrobca šťastia, 1985, Divadlo Nová scéna. ©Igor Teluch.

[WWW](http://www.studio2prahe.cz)

FESTIVAL NEW GENERATIONS 2022 V RÍME

Slovenský architekt Martin Jančok predstavil 22. septembra 2022 tvorbu, výskum a projekty ateliéru Plural v oblasti súčasnej architektúry a mesta na 10. ročníku medzinárodnej architektonickej prehliadky New Generations Festival, ktorá sa konala v priestoroch Real Academia de España v Ríme od 22. do 24. septembra 2022. Podujatie, ktoré organizujú kultúrne združenia Itinerary Office a New Generations v spolupráci so správou mesta Rím, poskytuje konfrontačný priestor mladým, emergentným architektom a architektonickým ateliérom, ktorí prinášajú idey a riešenia na výzvy súčasnosti a budúcnosti. Témou tohtoročnej prehliadky je „10 x 10 challenges“. Martin Jančok sa predstavil s prezentáciou „Nová synagóga v Žiline“. Ide o projekt obnovy a transformácie bývalej neologickej synagógy od významného nemeckého architekta Petra Behrensa, ktorý vzišiel z občianskej iniciatívy. V prezentácii sa M. Jančok dotkol aj otázok starostlivosti o kultúrne dedičstvo, problematiky nového využitia historických budov a iniciatív mimovládnych organizácií. Slovenský architektonický ateliér Plural bol v roku 2022 nominovaný na CEZAAR Cenu za architektúru. Ide o najprestížnejšie ocenenie architektonickej tvorby na Slovensku. V jednej z kategórií „Rodinné domy“ sa za rekonštrukciu vily Bôrik stal práve ateliér Plural laureátom.

Foto: Nová synagóga v Žiline, projekt prezentovaný v rámci festivalu New Generations 2022 v Ríme. ©Daniela Dostálková, Natália Zajačiková, Marek Jančúch, Peter Snadík, Kathrine Thude.

[WWW](http://www.plural.sk)

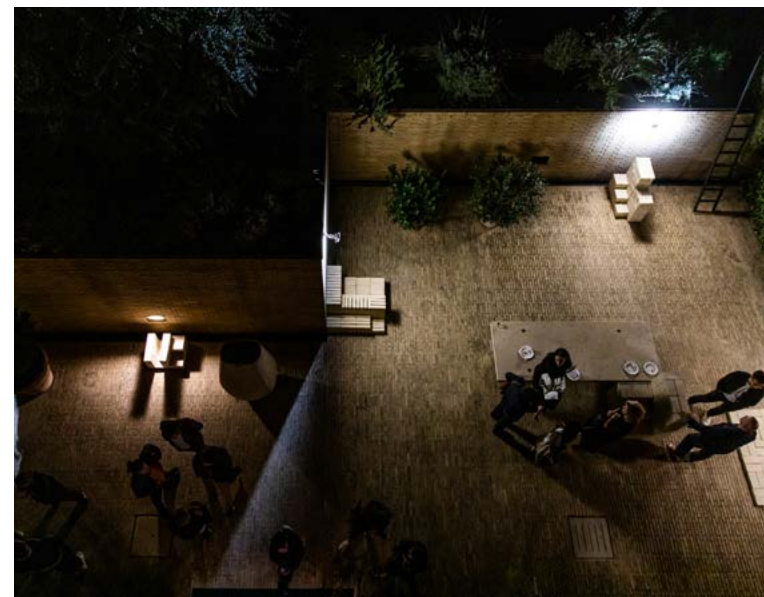

Foto: Festival New Generations 2022. ©Luca Chiaudano.

DŽEZ PERUGIA

V rámci podujatí prebiehajúceho predsedníctva Slovenskej republiky vo Východnej skupine Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Taliansku a Slovenský inštitút v Ríme pripravili koncerty medzinárodného zoskupenia „Voice of Colours“, zloženého zo špičkových instrumentalistov a sólistov pochádzajúcich z krajín V4 a Talianska. Hudobnú formáciu vytvoril a viedol uznávaný slovenský džezový bubeník Martin Valihora. Koncerty, s finančnou podporou Medzinárodného Východného fondu so sídlom v Bratislave, sa uskutočnili počas letných festivalov Arona Music Festival (13. júla) a Umbria Jazz 22 v Perugii (14. júla). Na koncerte v Perugii, ktorý bol súčasťou jedného z najznámejších a najvýznamnejších džezových festivalov v Európe, sa zúčastnil aj vtedajší minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Ivan Korčok a primátor Bratislavy Matúš Vallo, keďže koncert bol príspevkom k oslavám 60. výročia najdlhšieho trvajúceho zahraničného partnerstva hlavného mesta SR, a to práve s mestom Perugia. Na slávnostnej ceremónii primatori Bratislavy a Perugia potvrdili dohodu o partnerstve medzi mestami na ďalšie obdobie. Sprievodným podujatím bol masterclass Martina Valihoru a jeho kolegov, na ktorom získalo nové poznatky dvanásť študentov z hudobných akadémii krajín V4.

Foto: ©Kristína Polerecká.

[WWW](http://www.plural.sk)

HUDOBNÝ SVIATOK V BERLÍNSKOM DÓME

Najväčší evanjelický chrám v Berlíne hostil 22. septembra 2022 slávnostný koncert Slovenského komorného orchestra pri príležitosti 30. výročia Ústavy Slovenskej republiky. Podujatie, ktoré spoločne organizovali Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Spolkovej republike Nemecko a Slovenský inštitút v Berlíne, dýchalo dôstojnosťou a eleganciou. Stovky pozvaných hostí nedočkavo prúdili do útrob barokovej katedrály, mnohým sa pri vstupe zatajil dych. Koncertný večer charakterizovali rôzne vzácné spojenia. Okrem diel Respighiho, Griega a Janáčka zaznela aj Cantica Slovaca, ktorú napísal Ladislav Kupkovič práve pre Slovenský komorný orchestr. „Je to symbolické, pretože Ladislav Kupkovič v Nemecku dlhé roky pôsobil ako profesor“, uviedol umelecký vedúci Slovenského komorného orchestra Ewald Danel. V rámci koncertného večera zaznela aj skladba z pera Valentina Silvestrova - Modlitba pre Ukrajinu. Slovenský komorný orchestr vznikol na jeseň roku 1960 na pôde Slovenskej filharmónie. Pri jeho zrode stál vynikajúci huslista slovenského pôvodu Bohdan Warchal (1930 – 2000). Od svojho založenia bol jedným z najpopulárnejších súborov v oblasti klasickej hudby na Slovensku. Pod vedením majstra Warchala sa sformoval na popredného predstaviteľa slovenského interpretačného umenia v zahraničí.

Foto: ©Rudolf Šulík. WWW

STREDOVEKÉ NÁSTENNÉ MAĽBY V DVANÁSTICH KOSTOLOCH NA GEMERI A MALOHONTE ZÍSKALI ZNAČKU EURÓPSKE DEDIČSTVO

ZNAČKA EURÓPSKE DEDIČSTVO SA PO PRÍSŤNOM HODNOTENÍ UDEĽUJE LOKALITÁM ALEBO OBJEKTOM PRE ICH SYMBOLICKÚ HODNOTU, KTORÚ ZOHRALI V DEJINÁCH A KULTÚRE EURÓPY. TENTO ROK EURÓPSKA KOMISIA ZARADILA DO ZOZNAMU UNIKÁTNYCH PAMIATOK S CELOEURÓPSKYM VÝZNAMOM SÚBORY STREDOVEKÝCH NÁSTENNÝCH MALIEB V DVANÁSTICH KOSTOLOCH V RIMAVSKOM BREZOVE, RIMAVSKEJ BANI, KRASKOVE, KYJATICIACH, ŠIVETICIACH, CHYŽNOM, RÁKOŠI, KAMEŇANOCH, ŠTÍTNIKU, OCHTINEJ, PLEŠIVCI A KOCEĽOVCIACH. KOSTOLY V BÝVALÝCH HUTNÍCKYCH A BANÍCKYCH REGIÓNOCH UKRÝVAJÚ VZÁCNÉ FRESKY TALIANskej ŠKOLY, KTORÁ JE ROZSAHOM AJ KVALITOU JEDINEČNÁ V EURÓPSKOM AJ V CELOSVETOVOM MERADLE. ZAUJÍMAVOSŤOU JE, ŽE FARBY POUŽITÉ V TÝCHTO KOSTOLOCH SÚ VEDĽAJŠÍM PRODUKTOM BANÍCKEJ A HUTNÍCKEJ ČINNOSTI.

AKO SA TO CELÉ ZAČALO...

Niekoľko nadšencov vrátane združenia Gotická cesta, Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus, oblastnej organizácie cestovného ruchu Gemer a Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku Rimavské Brezovo pripravili nomináčny projekt. Hlavným spracovateľom nominácie bol Banskobystrický samosprávny kraj, odbornú spoluprácu a konzultácie poskytli krajské pamiatkové úrady v Banskej Bystrici a Košiciach a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Predložením projektu vyvrcholilo ročné úsilie všetkých partnerov. Nomináčny proces na Slovensku koordinoval Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, ktorý ho odporučil predložiť do druhého kola hodnotenia prebiehajúceho na pôde Európskej komisie zastrešujúcej značku. V apríli tohto roka Európska komisia oznámila, že nezávislí odborníci z celej Európy odporučili udeliť značku Európske dedičstvo dvanástim lokalitám v Európe, vrátane stredovekej sakrálnej architektúry znázornenej v dvanástich gotických kostoloch v regiónoch Gemer a Malohont.

ČO REGIÓNOM PRINESIE UDELENIE ZNAČKY EURÓPSKE DEDIČSTVO...

Okrem zabeňnutých kultúrnych programov ako sú podujatia Gotická cesta, otvorená, vedecká konferencia o výskumoch stredovekých pamiatok, či stredoveký festival v Kraskove sa návštevníci môžu v najbližších rokoch tešiť na výstavy, koncerty, rôzne tematické prehliadky či festivaly. Úspešný projekt myslí aj na zlepšenie dostupnosti pamiatok, kvalitnejšiu prezentáciu s použitím moderných technológií priamo na mieste alebo vo virtuálnom priestore so zameraním na rôzne skupiny návštevníkov od detí po vedeckých pracovníkov. Regióny Gemer a Malohont vďaka workshopom, rezidenčným pobytom pre umelcov a výmenám s ostatnými držiteľmi značky Európske dedičstvo privítajú do konca roka 2026 množstvo domácich a zahraničných umelcov, pracovníkov kreatívneho priemyslu a študentov. Manažérka projektu Lívia Gažová z Rozvojovej agentúry Banskobystrického samosprávneho kraja potvrdila, že na unikátnom a atraktívnom turistickom produkte budú spolupracovať s univerzitami, múzeami či osvetovými strediskami. Dôležitými partnermi sú aj Slovenská národná galéria a organizácie tretieho sektora pôsobiace v kreatívnom priemysle. Súčasťou projektu sú tiež spoločné aktivity s inštitúciami z Maďarska, Česka, Poľska a Rakúska. „S krehkou podstatou dedičstva narába projekt citlivo, nevnaša do prostredia tradičné infotable a nevytvára podmienky pre masový turizmus. Vo veľkej miere zapája miestnych, zlepšuje sprievodcovské služby a viacjazyčnosť,“ približuje Lívia Gažová. Získanie značky Európske dedičstvo je pre regióny Gemer a Malohont s bohatými kultúrnymi tradíciami jedinečnou príležitosťou pre ich ďalší rozvoj. O značku Európske dedičstvo (European Heritage Label) sa môžu uchádzať pamiatky hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva, prírodné lokality či oblasti kultúrnej krajiny, ktorých význam v spojení s kľúčovými udalosťami, osobnosťami alebo hnutiami európskej histórie a európskej integrácie presahuje hranice jedného štátu a prispieva k rozvoju a podpore spoločných hodnôt Európskej únie. V súčasnej podobe sa značka udeľuje od roku 2013 a slovenskej pamiatke bola udelená po prvýkrát. Do dnešného dňa značku získalo 60 lokalít. K jej držiteľom patria aténska Akropola, viedenský Hofburg, Olomoucký hrad a Arcidiecézne múzeum či Hudobná akadémia Franza Liszta v Budapešti, ktorú v roku 1875 založil sám skladateľ a hudobník. Na základe hodnotenia poroty odborníkov značku Európske dedičstvo za rok 2021 získali: Múzeum kultúry a archeologické nálezisko Vučedol, Vukovar (Chorvátsko); archeologické nálezisko staroveká Nemea (Grécko); trácke umenie vo východných Rodopách; Alexandrovska hrobka, Haskovo (Bulharsko); Banický park Almadén v Ciudad Real (Španielsko); Kláštor svätého Willibrorda v mestečku Echternach (Luxembursko); historické centrum Turaida v Sigulde (Lotyšsko); stredoveké nástenné maľby v kostoloch regiónov Gemer a Malohont, Rimavské Brezovo (Slovensko); krajinná oblasť Oderbruch, Seelow (Nemecko); Palác Európskej dunajskej komisie v Galati (Rumunsko); univerzitný kampus Seminarinmäki v Jyväskylä (Fínsko); antifašistický dokument známy ako Manifest z Venototene (Taliansko) a Múzeum migrácie (MMM) v Bruseli (Belgicko).

Foto: ©Občianske združenie Gotická cesta.

WWW

VÝSTAVA KATARÍNY VAVROVEJ...

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa 20. septembra 2022 uskutočnila vernisáž výstavy významnej súčasnej slovenskej výtvarníčky Kataríny Vavrovej.

Katarína Vavrová je absolventkou Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave v odbore voľná grafika a knižná ilustrácia v ateliéri profesora Albína Brunovského a profesora Karola Ondreičku. Svoje práce vystavovala už v Japonsku, Južnej Kórei, Egypte, USA a v mnohých európskych štátoch. Vo svojej poľskej premiére vo Varšave predstavila výber tvorby pod názvom Básnenie. Vernisáže výstavy sa v zaplnenej galérii inštitútu zúčastnili mnohí hostia, medzi nimi aj zástupcovia varšavského umeleckého, akademického i spoločenského života. Po aktuálnej varšavskej premiére zabezpečuje Slovenský inštitút vo Varšave prezentáciu jej výstavy Básnenie v Krakove v novembri 2022.

Foto: ©Katarína Vavrová.

[WWW](http://www.mzv.sk)

... A LÚČNICA VO VARŠAVE

V piatok 9. septembra 2022 sa v priestoroch Poľského divadla vo Varšave konala oslava 30. výročia prijatia Ústavy SR a Dňa ozbrojených síl Slovenskej republiky. Hlavným bodom kultúrneho programu bolo vystúpenie umeleckého súboru Lúčnica, ktorý sa do Poľska vrátil takmer po dvadsiatich rokoch. Lúčnica je slovenský umelecký súbor; nositeľ najvyšších domácich i medzinárodných ocenení. Predstavuje folklórne tanečné a hudobné umenie, ktoré je jedným z najvýraznejších prejavov unikátneho slovenského kultúrneho dedičstva. Lúčnica svojim špičkovým umením, krásou, mladosťou a výbušným temperamentom očarila divákov nielen doma, ale aj vo vyše šesťdesiatich štátoch Európy, Ázie, Afriky, Ameriky a Austrálie. Stala sa kultúrnym fenoménom a diplomatom vlastnej krajiny, reprezentujúc Slovensko (pred rokom 1993 aj Československo) tým najuniverzálnejším jazykom - vlastnou originálnou národnou kultúrou, ktorá nepotrebuje žiadneho tlmočníka.

Foto: ©Tomáš Bokor.

[WWW](http://www.mzv.sk)

VÝBER Z PROGRAMU NOVEMBER 2022 - JANUÁR 2023

BERLÍN

30. 1. 2023 / Slávnostný koncert k 30. výročiu samostatnosti SR. Konzerthaus Berlin.

BUDAPEŠŤ

3. 11. 2022 - 2. 12. 2022 / Výstava fotografky Kvet Nguyen - Practising Otherness. Budapešť.

24. 11. 2022 - 17.12.2022 / Výstava súčasných slovenských výtvarných umelcov v Budapešti - Žuzana Svatik, Denisa Slavkovská, Viliam Slaminka, Martin Lukač. Budapešť.

JERUZALEM

November / Umelecká rezidencia Natália Šimonová. Slovenský inštitút v Jeruzaleme.

November / PHOTO IS:RAEL. Tel Aviv

November / Israel Biennale of Contemporary Jewelry.

Ramat HaSharon.

15. - 22. 12. 2022 / Vystúpenie talentovanej 12 ročnej flautistky Kláry Valentovičovej na medzinárodnej flautovej súťaži. Tel Aviv.

PARÍŽ

2. 12. 2022 / Koncert komorného orchestra Slovenskej filharmónie - Église de Saint-Germain-des-Prés. Paríž.

21. - 23. 10. 2022 / Rita Koszorús, Ján Vasilko, Milan Vagač na Salon D'Automne v kurátorskej koncepcii Niny Vrbanovej. Paríž.

24. 11. 2022 / Jazz-colour Slovensko - Marcel Palonder a Matias Nellson / Švédsky kultúrny inštitút. Paríž.

31. 1. 2023 / Komorný orchester Duo Krajčových - hudobná sieň v Richelieu. Národná knižnica v Paríži.

PRAHA

13. 11. 2022 / Mária Terézia #posledná milosť. Divadlo Hybernia.

19. 11. 2022 / Noc Divadiel, Hrdinovia. Praha.

14. 12. 2022 / Trojboj 2022. Divadlo Na zábradlí, Anenské nám. 1, Praha 1.

18. 12. 2022 / V4 4V (VISEGRAD 4 4 VIOLONCELLI), Novomestská radnica. Praha.

6. 1. 2023 / Záverečný koncert festivalu České doteky hudby. Kostol svätých Šimona a Judy v Prahe.

RÍM

3. 11. - 31. 1. 2023 / Výstava „Parallel system“ - Michal Černušák, Viktor Frešo a Marek Kvetan - hudobné vystúpenie gitaristky Miriam Rodríguez Brullovej. Reprezentačné priestory ZU SR v Ríme.

11. 11. 2022 / Skupinová výstava „Budúcnosť pre Európu: Reforma a sloboda“ - EUNIC - Martin Jurík (VŠVU). Bývalé väzenské zariadenie San Michele v Ríme.

11. - 13. 11. 2022 / Slovenské dni na Malte - koncert - violončelista Eugen Prochác a harfistka Carolina Colleja - rezidencia prezidenta Maltskej republiky. Palác sv. Antona.

16. 11. 2022 / Slovenský deň v Miláne - koncert - huslista Teo Gertler a klavirista Miloš Biháry. Divadlo San Babila v Miláne.

21. 11. - 4. 12. 2022 / Divadelný projekt „Štvrte života / Quartieri di vita“. Neapol.

13. 12. 2022 / Krajanské predvianočné stretnutia - divadelné prestavenie „Riaditeľky zemegule“ režiséra Viliama Klimáčka - Teatro Trastevere v Ríme.

9. 12. 2022 / Vladislava Fekete - prehliadka súčasnej svetovej drámy „Inými slovami“. Teatro Argot, Rím.

VIEDŇ

8. - 28. 11. 2022 / Výstava K. Kállaya, koncert K. Csinoa. Slovenský inštitút vo Viedni.

24. 11. 2022 / Internations - Prezentácia Slovenska vo fotografiách Franza Svobodu pre zahraničných expatriotov v Rakúsku. Slovenský inštitút vo Viedni.

24. - 26.11. 2022 / Knižný veľtrh - Buch Messe Wien, podujatie so spisovateľkou Ivanou Dobrákovou a Michalom Hvoreckým - Donau Lounge.

1. 12. 2022 / Vernisáž výstavy s názvom Slovenské kroje vo fotografiách. Slovenský inštitút vo Viedni.

6. 12. 2022 / Adventný koncert. Slovenský inštitút vo Viedni.

19. 1. 2023 / Výstava inštitútnych maliarov z Kovačice. Slovenský inštitút vo Viedni.

Január 2023 / Vystúpenie Speváckeho zboru slovenských učiteľov ku 30. výročiu vzniku SR. Hofburgkapelle.

VARŠAVA

4. 11. 2022 / Vernisáž výstavy výtvarníčky Kataríny Vavrovej v Galérii slovenského umenia. Slovenský inštitút vo Varšave.

23. 11. 2022 / Autorské čítanie a beseda s básnikom Ivanom Štrpkom a vydavateľom K. K. Bagalom a so študentmi a pedagógmi Jagelovskej univerzity. Krakov.

24. 11. 2022 / Koncert pri príležitosti štátneho sviatku Dňa boja za slobodu a demokraciu. Slovenský inštitút vo Varšave.

Zmeny v programe vyhradené. Bližšie informácie o presnom mieste, čase či ďalších podujatiach nájdete na stránke www.mzv.sk alebo na sociálnych platformách MZVĚZ SR, zastupiteľských úradov SR v zahraničí a slovenských inštitútov.

[WWW](http://www.mzv.sk)

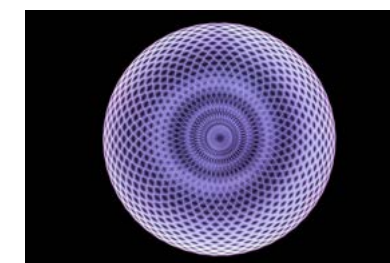
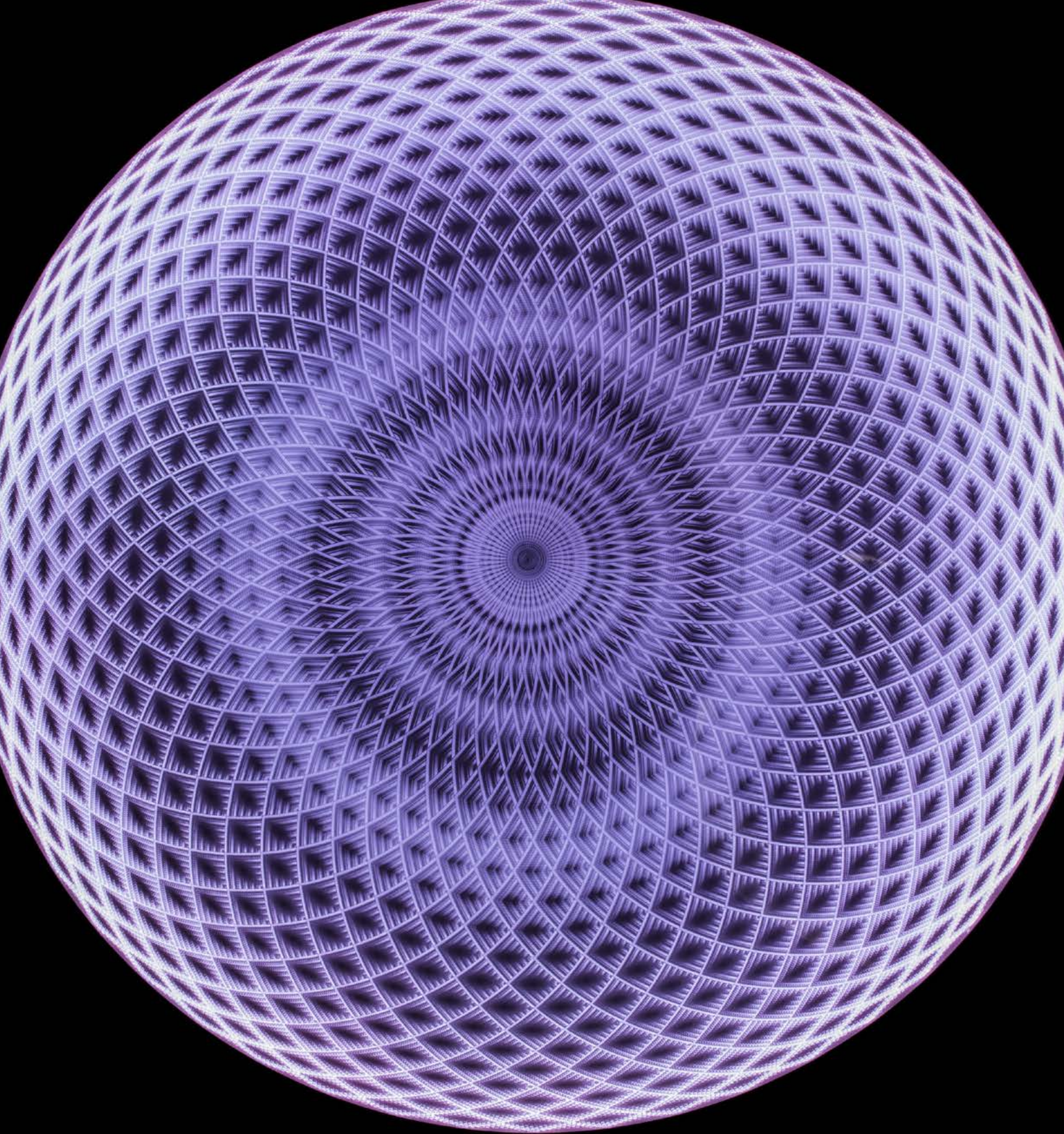

Foto obálka: Sixtimes light, RGB objekt grafika na plexiskle 300 x 90 cm 2013. Eye RGB svetelný objekt 150 cm 2015. ©Ašot Haas.

ART·EX

#KULTÚRNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

KOMUNIKAČNÝ ODBOR, MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VEČÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY
HLBOKÁ CESTA 2, 81104, BRATISLAVA

WWW.MZV.SK/WEB/SK/ART.EX
ART.EX@MZV.SK